

IN MEMORIAM

DANICA PINTEROVIĆ

(1897-1985)

Tokom svog dugog i plodnog života dr. Danica Pinterović je mnogo ostvarila na brojnim područjima pedagoškog, znanstvenog, istraživačkog, muzeološkog i organizacijskog rada, ostavivši iza sebe ne samo golem opus znan-

stvenih djela i rasprava, mnogobrojne arheološke nalaze, brojne muzejske zbirke i dokumentaciju, nove spoznaje o raznim problemima nego i brojne prijatelje i sljedbenike širom svijeta. Pisati o njoj znači pisati o vrstnom pedagogu koji je stekao ljubav i poštovanje svojih učenika, o kustosu, upravitelju Muzeja, vanjskom suradniku Centra za znanstveni rad JAZU u Osijeku, koji je svojim ljudskim, radnim i stručnim kvalitetama stekao uvažavanje svojih suradnika i mladih kolega, pa i šire javnosti.

Neki biografski podaci bolje će osvijetliti formiranje i razvoj ove izuzetno bogate ličnosti. Dr. Danica Pinterović je rođena 17. veljače 1897. godine u istaknutoj osječkoj porodici dr. Ante Pinterovića, gdje već u djetinjstvu dolazi u dodir s kulturnim tekovinama svog doba. Školovala se u Osijeku i Zagrebu. Odabrala je poziv nastavnika povijesti i zemljopisa, što je i studirala u Zagrebu i Beču od 1915. do 1919. godine. Po završetku studija radi od 1. IX 1919. godine na Kraljevskoj realnoj gimnaziji (muškoj) u Osijeku, a od 1. IX 1921. godine na Kraljevskoj ženskoj realnoj gimnaziji u Osijeku, najprije kao ispitana namjesna učiteljica, a zatim kao profesor sve do 20. IX 1943. Bavi se i psihologijom; objavila je manje rasprave psihološkog i historijskog sadržaja u »Glasniku jugoslavenskog profesorskog društva«, »Mladosti«, i »Naprijedu«. Istovremeno radi na doktorskoj tezi »Teodora, vizantiska carica«, koju je obranila na Univerzitetu u Beogradu 28. listopada 1933. godine. Promovirana je za doktora filozofije 10. ožujka 1934. godine.

Uočivši njene sposobnosti dr. Josip Bösendorfer pozvao ju je 1943. godine na rad u Muzej u Osijeku. Radi kao kustos knjižničar, zatim kao kustos Arheološke zbirke i Zbirke umjetničkog obrta. Nakon umirovljenja dr. Josipa Bösendorfera 1949. godine, postaje ravnatelj osječkog Muzeja; tu dužnost obavlja do svog umirovljenja 1961. godine. Zaslugom dr. Danice Pinterović osječki Muzej (od nekadašnjeg malog gradskog muzeja) prerasta u najveći kompleksni muzej u SR Hrvatskoj.

U poslijeratno doba, kada je trebalo evidentirati i sakupljati spomenike kulture na terenu, dr. Danica Pinterović, kao član Komisije za čuvanje spomenika kulture, obilazi Osijek i mnoga mjesta u Slavoniji, prikupljajući pokretni kulturno-historijski materijal iz slavonskih dvoraca za Muzej. Tako ulazi i u probleme zaštite spomenika kulture; bila je nekoliko godina (1948-1954) počasni konzervator za grad i kotar Osijek; izradila je i dva prijedloga Pravila za zaštitu i čuvanje spomenika kulture na području Osijeka; stekla je brojne zasluge i priznanja. Osobito je bio plodan njen obilazak (zajedno sa dr. Anđelom Horvat 1950. godine) istočnog dijela tadašnje osječke oblasti, kada su na tom području evidentirani brojni novi spomenici i nalazišta.

Njen interes i znanstveni rad sve više se okreću problematici antičke Panonije, posebno Murse, kojima se posvetila do kraja života. Dala je značajnu osnovu za dalja istraživanja Murse u svom Prilogu topografiji Murse u Osječkom zborniku 5/1956, kao i obradom i publiciranjem raznovrsnog materijala (kamenih spomenika, bronce, gema, natpisa itd.). Osim toga, vodi ili učestvuje u brojnim terenskim istraživanjima na području Osijeka i u drugim mjestima, npr. u Batinoj Skeli, 1970—1972. godine.

Kao voditelj rada na istraživanju našeg sektora Limesa, u okviru Međuakademijskog programa, obišla je i proučavala mnoga mjesta na Limesu, od Batine na sjeveru, do Iloka na jugu. Rezultate istraživanja Limesa objavila je u Osječkom zborniku 12/1969 i u *Archaeologia Iugoslavica* IX/1968. Od Međuakademijskih odbora bila je zadužena za izradu *Tabulae Imperii Romani* i obradu rimskih natpisa s našeg područja.

Dr. Danica Pinterović često učestvuje s referatima na brojnim stručnim i znanstvenim skupovima, arheološkim i muzeološkim. Aktivan je član Saveza arheoloških društava Jugoslavije; jedan je od osnivača Podružnice Muzejskog društva Hrvatske za Slavoniju (danas Muzejsko društvo Slavonije i Baranje), koje je bira, kao i niz drugih organizacija, za svog počasnog člana.

Godine 1974. prelazi u Centar za znanstveni rad JAZU u Osijeku, gdje, kao vanjski suradnik, i dalje radi na istraživanju Murse; priprema za štampu svoje životno djelo, »Mursa i njeno područje u antičko doba« (objavljeno 1978. godine). Objavljuje zapažene radove o Mursi, među njima »Mursa, romanizatorsko središte slavenskog i baranjskog dijela Panonije Inferior« i »Basilica martyrum u Mursi«.

Teško je nabrojiti sve njene radove; dio je naveden u Osječkom zborniku 16/1977. Važno je istaknuti da je njena zasluga ponovno pokretanje Osječkog zbornika, čiji je glavni urednik od 1954. do 1969. godine. Za svoj dugogodišnji predani rad dobiva priznanja: Orden rada III stupnja 1957. godine, Nagradu grada Osijeka za 1960. godinu, Nagradu »Božidar Maslarić« 1969. godine, Republičku nagradu »Vladimir Nazor« i »Pečat grada Osijeka« 1982. godine, i druga. Iza nje su ostala brojna djela i nalazi, a mi ćemo je uvijek pamtit i kao marljivog radnika, velikog prijatelja i učitelja, izvanrednog eruditu i stilistu i prije svega dragog čovjeka.

Mirko Bulat